

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

2023-10-02 Nr. NV-2375

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-23-1302 TAIS-23-12962(2)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS EURO ĮVEDIMO LIETUVOS RESPUBLIKOJE ĮSTATYMO NR. XII-828 PAPILDYMO SEPTINTUOJU¹ SKIRSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2952 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSINĖS APSKAITOS ĮSTATYMO NR. IX-574 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. 0 PROJEKTO		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2023-08-18	<i>Finansų ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP (II dalis) ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Įstatymų pakeitimo projektais Seimo nariai (Mindaugas Lingė, Antanas Čepononis, Andrius Palionis, Algirdas Butkevičius, Simonas Gentvilas ir kt.) kartu su Lietuvos banku siūlo taikyti atsiskaitymų grynaisiais pinigais euraiš sumų apvalinimą, kai grynaisiais pinigais už perkamas prekes, gautas paslaugas atsiskaito fiziniai asmenys, taip nebus poreikio atiduoti grąžą 1 ir 2 euro centų monetomis. Galutinę apskaičiuotą sumą, kuri baigiasi 1 arba 2 euro ct, siūloma apvalinti į mažesnę pusę iki 0; sumą, kuri baigiasi 3 arba 4 euro ct, siūloma apvalinama į didesnę pusę iki 5; sumą, kuri baigiasi 6 arba 7 euro ct, siūloma apvalinti į mažesnę pusę iki 5; sumą, kuri baigiasi 8 arba 9 euro ct, siūloma apvalinti į didesnę pusę iki 10.

Įstatymų pakeitimo projektų tikslas – sumažinti: gyventojų, verslo ir valstybės sąnaudas, susijusias su grynųjų pinigų naudojimu (monetų skaičiavimas, inkasavimas, kaldinimas), grynųjų pinigų neigiamą poveikį aplinkai (didžioji dalis monetų išmėtoma) ir efektyvinti grynųjų pinigų ciklą.

Pažymėtina, kad pradėjus taikyti apvalinimą, 1 ir 2 euro ct monetos išliktų teisėta atsiskaitymo priemone, t. y. jomis ir toliau būtų galima mokėti prekybos vietose arba jas iškeisti į stambesnio nominalo monetas ar banknotus Lietuvos banko kasose ar komercinių bankų skyriuose.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės išvadoje siūloma pritarti Įstatymų pakeitimo projektų tikslui, tačiau pasiūlyti juos tobulinti, siūlant:

- Apsvarstyti galimybę siūlomą teisinį reguliavimą dėl apvalinimo nustatyti ne Euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatyme, bet atskirame tai reglamentuojančiame įstatyme (teisėkūros sistemiškumo principas);
- Kreiptis į Europos Centrinį Banką dėl nuomonės pateikimo;
- Aiškiai nustatyti, ar atsiskaitant mišriu būdu (grynaisiais ir negrynaisiais) bus (ne)taikomas apvalinimas;
- Reglamentavimą taikyti ne tik fiziniams, bet ir juridiniams asmenims;
- Kitus pakeitimus, kurie išsamiai aprašyti Vyriausybės išvados projekte.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas teiktas išvadoms gauti suinteresuotoms institucijoms: Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Teisingumo ministerijai, Lietuvos bankui, Lietuvos buhalterijų ir auditorių asociacijai, Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo tarybai, Lietuvos verslo konfederacijai, Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai. Į visas pastabas, išskyrus pateiktas pridedamoje derinimo pažymoje, atsižvelgta.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė projektui turi pastabų. Projekto rengėjai darbo tvarka patvirtino, kad į pastabas atsižvelgs.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Pažymėtina, 6 euro zonos valstybės (Nyderlandai, Belgija, Suomija, Airija, Italija ir Slovakija) 1, 2 ct. monetų nebenaudoja ir taiko galutinės pirkinių krepšelio sumos apvalinimą.

Apvalinimas būtų atliekamas kasoje automatiškai suprogramuotais ir sertifikuotais kasos aparatais. Siūloma apvalinimo taikymo pradžią derinama su išmaniųjų kasos aparatų diegimo terminais (2025 m. gegužės 1 d.), kai visi kasos aparatai

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

bus pritaikyti naujiems išmaniesiems reikalavimams.

Siekiant sumažinti verslo administracinę naštą ir prisitaikymo prie apvalinimo įgyvendinimo išlaidas, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2022 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. VA-40 „Dėl Kasos aparatų techninių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ techniniai reikalavimai kasos aparatams dėl apvalinimo funkcionalumų įtraukti į kasos aparatų techninius reikalavimus kartu su išmaniųjų kasos aparatų diegimo reforma.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Tautvydas Brazdžiūnas

Ekonomikos politikos grupė, patarėjas